

Sygn. akt V.2 Ka 14/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach

V Wydział Karny Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jacek Myśliwiec (spr.)

Sędziowie: SSO Olga Nocoń

SSR del. Katarzyna Gozdawa-Grajewska

Protokolant: Monika Maj

w obecności Magdaleny Szymańskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 23 lutego 2015 r.

sprawy skazanego:

P. K. /K./

syna A. i G.

ur. (...) w L.

w sprawie o wyrok łączny

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Żorach

z dnia 12 sierpnia 2014 r. sygn. akt II K 136/14

I.zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 2 i 3 w ten sposób, iż umarza w tym zakresie postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego;

II.w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III.zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata P. P. kwotę 120,00 (sto dwadzieścia) złotych oraz 23 % podatku VAT w kwocie 27,60 złotych (dwadzieścia siedem złotych i sześćdziesiąt groszy), łącznie kwotę 147,60 złotych (sto czterdzieści siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV.kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt V. 2 Ka 14/15

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Żorach w dniu 12 sierpnia 2014 roku sygn. akt II K 136/14 rozpoznał sprawę P. K. w przedmiocie wydania wyroku łącznego skazanego następującymi prawomocnymi wyrokami:

I Sądu Rejonowego w Żorach z 13 lipca 2009 roku w sprawie o sygn. akt

II K 358/07 za przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione od stycznia do sierpnia 2005 roku na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat, zobowiązano skazanego do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu; postanowieniem Sądu Rejonowego w Żorach z 15 maja 2012 roku w sprawie o sygn. akt II Ko 198/12 zarządzono wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności, którą skazany odbywał od 15 listopada 2013 roku do 15 września 2014 roku.

II Sądu Rejonowego w Żorach z 18 lipca 2011 roku w sprawie o sygn. akt II K 255/11 za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. popełnione 4 maja 2011 roku na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat, karę grzywny na podstawie art. 71 § 1 k.k. w wymiarze 40 stawek dziennych licząc po 20,00 złotych stawka, a nadto orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, świadczenie pieniężne w kwocie 400,00 złotych oraz podano wyrok do publicznej wiadomości przez okres 1 miesiąca; postanowieniem Sądu Rejonowego w Żorach z 16 kwietnia 2014 roku w sprawie o sygn. akt I Ko 883/14 zarządzono wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności, którą skazany będzie odbywał od 23 stycznia 2016 roku do 14 grudnia 2016 roku.

III Sądu Rejonowego w Żorach z 7 listopada 2011 roku w sprawie o sygn. akt

II K 353/11 za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. popełnione 13 czerwca 2011 roku na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat, karę grzywny na podstawie art. 71 § 1 k.k. w wymiarze 50 stawek dziennych licząc po 10 złotych stawka, a nadto orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat, świadczenie pieniężne w kwocie 400 złotych oraz podano wyrok do publicznej wiadomości przez okres 14 dni, zaś postanowieniem Sądu Rejonowego w Żorach z 3 kwietnia 2014 roku w sprawie o sygn. akt II K 353/11 zarządzono wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności, którą skazany będzie odbywał od 13 maja 2015 roku do 23 stycznia 2016 roku.

IV Sądu Rejonowego w Żorach z 30 listopada 2011 roku w sprawie o sygn. akt

II K 518/11 za przestępstwo z art. 190a § 1 k.k. popełnione w okresie od 6 czerwca 2010 roku do 26 sierpnia 2011 roku na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat, karę grzywny na podstawie art. 71 § 1 k.k. w wymiarze 50 stawek dziennych licząc po 10,00 złotych stawka, a nadto orzeczono dozór kuratora oraz zobowiązano do powstrzymywania się od kontaktowania z pokrzywdzoną.

V Sądu Rejonowego w Żorach z 12 grudnia 2011 roku w sprawie o sygn. akt

II K 351/10 za przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. popełnione w okresie od sierpnia 2009 roku do 24 lutego 2010 roku na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby lat 4, a nadto orzeczono dozór kuratora oraz obowiązek powstrzymywania się od nadużywania alkoholu w okresie próby i do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy.

VI Sądu Rejonowego w Żorach z 29 lutego 2012 roku w sprawie o sygn. akt

II K 819/11 za przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. popełnione w październiku 2011 roku na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat oddając go w tym czasie pod dozór kuratora.

VII Sądu Rejonowego w Żorach z 13 stycznia 2014 roku w sprawie o sygn. akt

II K 556/13 za przestępstwo z art. 178a § 4 k.k. popełnione 17 sierpnia 2013 roku na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, a nadto orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 lat oraz Sąd orzekł podanie wyroku do publicznej wiadomości przez okres 3 miesięcy; wykonanie ww. kary pozbawienia wolności zaplanowano od 15 września 2014 roku do 13 maja 2015 roku z zaliczeniem okresu od 17 sierpnia 2013 roku do 18 sierpnia 2013 roku.

a następnie Sąd Rejonowy w Żorach orzekł:

na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce kar jednostkowych pozbawienia wolności z wyroków Sądu Rejonowego w Żorach o sygn. akt II K 255/11 i II K 353/11 opisanych w punktach II i III orzekł wobec skazanego P. K. karę łączną 1 roku i 1 miesiąca pozbawienia wolności – uznając wyżej wymienione wyroki w zakresie orzeczonych kar pozbawienia wolności za pochłonięte niniejszym wyrokiem łącznym - w pozostałym zaś zakresie za podlegające odrębnemu wykonaniu.

Sąd na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. i art. 89 § 1a k.k. w miejsce kar jednostkowych pozbawienia wolności z wyroków Sądu Rejonowego w Żorach o sygn. akt II K 518/11 oraz II K 819/11 opisanych w punktach IV i VI orzekł wobec skazanego P. K. karę łączną 1 roku pozbawienia wolności – uznając wyżej wymienione wyroki w zakresie orzeczonych kar pozbawienia wolności za pochłonięte niniejszym wyrokiem łącznym - w pozostałym zaś zakresie za podlegające odrębnemu wykonaniu.

Na mocy art. 71 § 2 k.k. Sąd skrócił skazanemu P. K. karę łączną pozbawienia wolności orzeczoną w punkcie 2 wyroku o okres 50 dni równoważny liczbie uiszczonych przez skazanego P. K. 50 stawek dziennych.

Sąd na zasadzie art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym kar jednostkowych orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Żorach o sygn. akt II K 358/07, II K 351/10 i II K 556/13 opisane w punktach I, V i VII.

Na podstawie art. 577 k.p.k. jako początek odbywania kary łącznej pozbawienia wolności z punktu 1 Sąd oznaczył dzień 13 maja 2015 roku.

Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. P. – kwotę 147,60 złotych tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu.

Sąd zwolnił skazanego w całości od obowiązku zapłaty kosztów sądowych za postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego, obciążając nimi Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca skazanego, który na podstawie art. 425 § 1 i 2 oraz art. 444 kpk zaskarżył powyższy wyrok w całości.

Obrońca skazanego na podstawie art. 438 pkt 1,2,3 oraz art. 427 kpk wyrokowi zarzucił:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 85 i art. 86 kk poprzez przyjęcie, że pomimo zatarcia skazania istnieją podstawy do objęcia karą łączną w ramach wyroku łącznego, kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Żorach w sprawie o sygn. akt II K 518/11,

2. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, a to m. in. naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie (art. 7 kpk), w szczególności w zakresie dotyczącym:

a. ustaleń, co do braku możliwości zastosowania pełnej absorpcji w stosunku do kar pozbawienia wolności objętych orzeczeniem w ramach wyroku łącznego, gdy tymczasem istnieją podstawy do zastosowania pełnej absorpcji w stosunku do skazanego P. K.,

b. objęcia karą łączną w ramach wyroku łącznego, kary pozbawienia wolności która uległa zatarciu z mocy prawa i tym samym nie mogła zostać objęta wyrokiem łącznym;

2. nieudowodnienie istotnych okoliczności sprawy, a to w szczególności istnienia podstaw do objęcia wyrokiem łącznym kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Żorach z dnia 30.11.2011 r. w sprawie II K 518/11 gdy tymczasem z istniejącego stanu faktycznego wynika, że skazanie objęte ww. wyrokiem uległo zatarciu z mocy prawa;

3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, a polegający na uznaniu, że w zakresie połączenia kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami łącznymi Sądu Rejonowego w Żorach w sprawie II K 255/11 i II K 353/11 nie istnieje podstawa do zastosowania pełnej absorpcji, gdy tymczasem aktualna podstawa skazanego, okoliczności związane z popełnieniem czynów przez skazanego za które został skazany, przemawiają za zastosowaniem zasady pełnej absorpcji.

Podnosząc powyższe zarzuty w myśl art. 437 kpk wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

1. zmianę punktu 1 zaskarżonego wyroku dotyczącego połączenia kar pozbawienia wolności w sprawach II K 255/11 i II K 353/11 i orzeczenie kary łącznej w wymiarze 1 roku pozbawienia wolności,
2. zmianę punktu 2 i 3 zaskarżonego wyroku łącznego poprzez umorzenie postępowania co do orzeczenia kary łącznej w ramach wyroku łącznego orzeczonych przez Sąd Rejonowy w Żorach w sprawach o sygn. akt II K 518/11 oraz II K 819/11,

ewentualnie wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sadowi Rejonowemu w Żorach.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Tylko pierwszy z podniesionych w apelacji zarzutów zasługiwał na uwzględnienie i w konsekwencji na umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego odnośnie drugiego (pkt 2 wyroku) zbiegu realnego.

Na wstępie wskazać należy, iż w przypadku orzeczenia kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania zgodnie z dyspozycją art. 76 § 1 kk skazanie takie ulega zatarciu z mocy prawa z upływem 6 miesięcy od zakończenia okresu próby. Równocześnie jeżeli wobec skazanego orzeczono grzywnę lub środek karny zatarcie skazania nie może nastąpić przed ich wykonaniem, darowaniem albo przedawnieniem ich wykonania. Z kolei dyspozycja art. 106 kk stanowi, iż z chwilą zatarcia skazania uważa się je za niebyłe. Właśnie z taką sytuacją mieliśmy do czynienia odnośnie skazania wyrokiem Sądu Rejonowego w Żorach z dnia 30.11.2011r. sygn. akt II K 518/11 gdzie orzeczono wobec skazanego karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem wykonania tytułem próby na okres lat 2 oraz grzywnę w wymiarze 50 stawek dziennych przyjmując 1 stawkę na kwotę 10,00 złotych.

W tej sprawie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności nie zarządzono, zaś karę grzywny wykonano 12.11.2012 roku. Tak więc zatarcie przedmiotowego skazania nastąpiło 8.06.2014 roku, a zatem Sąd meriti procedując w przedmiocie wydania wyroku łącznego w dniu 12.08.2014 roku fakt ten winien uwzględnić, gdyż nie mógł utworzyć zbiegu realnego z tym skazaniem. Co więcej na czas orzekania przez Sąd Odwoławczy zatarciu skazania uległ także kolejny z wyroków, którego czyn objęty był zbiegiem realnym. W dniu 8.09.2014 roku bowiem zatarciu uległo skazanie wyrokiem Sądu Rejonowego w Żorach z dnia 29.02.2012 roku sygn. akt II K 819/11. W tym układzie procesowym daty kolejnych wyroków jaki i daty popełnienia objętych nimi czynami wskazują, iż nie da się utworzyć z nich kolejnego zbiegu realnego, gdyż kolejne czyny popełniane były już po zapadnięciu pierwszych chronologicznie wyroków. Konkluzją takiego stanu rzeczy była konieczność zmiany w tym zakresie zaskarżonego wyroku i wobec braku warunków umorzenia postępowania w przedmiocie wydania w tej części wyroku łącznego.

Na uwzględnienie nie zasługiwały natomiast kolejne zarzuty, które sprowadziły się do kwestionowania przez skarżącego ustaleń faktycznych będących podstawą wymiaru kary łącznej.

Na wstępie przypomnieć jedynie należy skarżącemu, iż stosowanie przez Sąd przy wymiarze kary łącznej zasady absorpcji czy też kumulacji jest wyłącznie uzależnione od istniejącego pomiędzy poszczególnymi czynami wchodzącymi w skład zbiegu realnego związku podmiotowo-przedmiotowego. Innymi słowy – im ów związek ściślejszy tym Sąd winien odwoływać się do zasady absorpcji. Natomiast brak owej więzi lub jedynie luźny związek skłaniać powinien do stosowania zasady kumulacji.

W przedmiotowej sprawie czyny objęte zbiegiem realnym stanowią tożsame przestępstwa z art. 178 a § 1 kk popełnione zaś one zostały w okresie od 4.05.2011 roku do 13.06.2011 roku, a zatem w okresie ponad miesięcznym. Ewidentnym zatem jest, że wspomniany związek podmiotowo-przedmiotowy w niniejszej sprawie ma charakter ścisły acz istniejący interwał czasowy wyklucza stosowanie reguły pełnej absorpcji. Sąd Rejonowy kształtując wymiar kary łącznej uformował ją w oparciu o zasadę zbliżoną do absorpcji. Mogąc bowiem wymierzyć karę łączną w wymiarze od 1 roku do 1 roku i 10 miesięcy określił ją na 1 roku i 1 miesiąc. W tej sytuacji absolutnie nie może być mowy nie tylko o naruszeniu przez Sąd merytoryczny normy prawa procesowego ale również, że wymierzona kara łączna jest rażąco niewspółmierna poprzez swą surowość. Należy jedynie przypomnieć, iż na gruncie art. 438 pkt 4 kpk nie chodzi o każdą ewentualną różnicę w ocenach co do wymiary kary, ale o różnicę oceny tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby – również w potocznym znaczeniu tego słowa „rażąco” niewspółmierną tj. niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować. Orzeczone przez Sąd Rejonowy kara łączna powyższych cech nie nosi jest karą wyważoną ukształtowaną zgodnie z regułami określonymi w art. 86 kk. Nie jako na marginesie wskazać jedynie należy, iż opinia z Zakładu Karnego o skazanym w sprawie o wydanie wyroku łącznego ma jedynie charakter subsydiarny. To czy skazany dba o czystość w celi, ogląda telewizję i uczestniczy w zajęciach kulturalno-oświatowych może świadczyć jedynie o poziomie jego resocjalizacji i jako taka może być podstawą decyzji o warunkowym przedterminowym zwolnieniu skazanego lub w pewnych układach procesowych decydować o ewentualnej pozytywnej prognozie kryminologicznej jako przesłanki warunkowego zawieszenia wykonania kary. Tymczasem wydanie wyroku łącznego jest powrotem do hipotetycznego stanu kiedy wszystkie czyny objęte zbiegiem realnym mogły być objęte jednym postępowaniem. Oczywistym jest zatem, iż na ów hipotetyczny czas żadnego znaczenia nie ma poziom resocjalizacji skazanego. Jak wspomniano już na wstępie decydujące znaczenie na wymiar kary łącznej ma wyłącznie istniejący pomiędzy poszczególnymi czynami związek podmiotowo-przedmiotowy, nie zaś pozytywna opinia z Zakładu Karnego.

W zespoleniu powyższych okoliczności Sąd Okręgowy orzekł jak w części dyspozytywnej.